

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 87/20
U Luxembourg, 9. srpnja 2020.

Presuda u predmetu C-343/19
Verein für Konsumenteninformation/Volkswagen AG

Proizvođač automobila čija su vozila, na kojima su izvršene nezakonite manipulacije, prodana u drugim državama članicama može biti tužen pred sudovima tih država

Naime, šteta koji pretrpi stjecatelj nastaje u državi članici u kojoj je stekao vozilo, po cijeni većoj od njegove stvarne vrijednosti

Verein für Konsumenteninformation (VKI), austrijsko udruženje za zaštitu potrošača, podnijelo je pred Landesgerichtom (Zemaljski sud u Klagenfurtu, Austrija), tužbu za naknadu štete protiv njemačkog proizvođača automobila Volkswagen, zbog štete koja proizlazi iz ugradnje u vozila koja su kupili austrijski potrošači uređaja za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova. Traži da se Volkswagenu naloži da mu isplati iznos od 3 611 806 eura, uvećan za kamate i troškove, te da se ono utvrdi odgovornim za svu štetu koja još nije određiva i/ili će tek nastati.

VKI svoj zahtjev temelji na deliktnoj i kvazideliktnoj odgovornosti Volkswagena, pozivajući se na činjenicu da su 574 potrošača koja su mu ustupila svoja prava radi pokretanja predmetnog postupka stekla u Austriji nova ili rabljena vozila opremljena motorom EA 189, prije nego što je 18. rujna 2015. javnosti otkrivena Volkswagenova manipulacija vrijednostima emisija ispušnih plinova tih vozila.

Prema navodima VKI-ja, ti motori sadržavaju „poremećajni uređaj” koji je nezakonit s obzirom na Uredbu o homologaciji tipa motornih vozila¹ u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6). Riječ je o uređaju koji prilikom proba i mjerenja omogućuje prikaz emisija ispušnih plinova koje su unutar propisanih maksimalnih vrijednosti, iako u stvarnim uvjetima, odnosno tijekom uporabe vozila o kojima je riječ na cesti, stvarno ispuštene onečišćujuće tvari zapravo višestruko prekoračuju maksimalne propisane vrijednosti. Upravo je zahvaljujući tom uređaju za manipulaciju vrijednostima tih emisija Volkswagen dobio homologaciju predviđenu propisima Unije, za vozila opremljena motorom EA 189.

Prema mišljenju VKI-ja, šteta koju su pretrpjeli vlasnici tih vozila sastoji se u tome što oni, da su znali za tu manipulaciju ne bi uopće kupili takva vozila ili bi ih kupili za najmanje 30 % nižu kupoprodajnu cijenu. Budući da su vozila o kojima je riječ od početka sadržavala nedostatak, njihova tržišna vrijednost i posljedično kupovna cijena znatno su niže od stvarno isplaćene cijene. Ta razlika predstavlja štetu u odnosu na koju postoji pravo na naknadu.

Volkswagen, čije se sjedište nalazi u Wolfsburgu (Njemačka) osporava, osobito, međunarodnu nadležnost austrijskih sudova.

U tim je okolnostima Landgericht Klagenfurt (Zemaljski sud u Klagenfurtu) od Suda zatražio tumačenje sudske nadležnosti².

¹ Uredba (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila (SL 2007., L 171, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 30., str. 284.)

² Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289.)

U skladu s tom uredbom, u pravilu su nadležni sudovi države članice u kojoj tuženik ima domicil. Međutim, u stvarima povezanim s deliktima, tom se uredbom posebna nadležnost dodjeljuje sudu prema mjestu nastanka štete i sudu prema mjestu uzročnog događaja zbog kojega je šteta nastala. Slijedom navedenoga, tuženik može, prema tužiteljevu izboru, biti tužen pred sudom jednog ili drugog od navedenih mjesta.

U ovom se slučaju mjesto uzročnog događaja nalazi u Njemačkoj, gdje su vozila o kojima je riječ opremljena uređajem za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova. Slijedom toga, poveznica s tim mjestom, kao i domicil tuženika, dovode do nadležnosti njemačkih sudova.

Landesgericht dvoji o tome treba li, zbog same činjenice da su vozila o kojima je riječ kupljena od prodavača automobila sa sjedištem u Austriji i da su dostavljena u Austriji, smatrati da se mjesto nastanka štete nalazi u Austriji, što bi dovelo do nadležnosti austrijskih sudova.

Svojom današnjom presudom, **Sud je odgovorio da, kad je vozila, u jednoj državi članici (Njemačkoj), njihov proizvođač nezakonito opremio uređajem za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova prije nego što su ona u drugoj državi članici (Austriji) stečena od treće osobe, mjesto nastanka štete nalazi se u potonjoj državi članici (Austriji).**

U konkretnom slučaju, šteta na koju se poziva VKI sastoji se u smanjenoj vrijednosti vozila o kojima je riječ zbog razlike u cijeni koju je stjecatelj takvog vozila za njega platio i njegove stvarne vrijednosti, zbog ugradnje uređaja za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova.

Slijedom navedenog, iako su ta vozila sadržavala nedostatak od trenutka ugradnje tog uređaja, valja zaključiti da je **šteta o kojoj je riječ nastala tek u trenutku kupnje tih vozila, njihovim stjecanjem po većoj cijeni od njihove stvarne vrijednosti.**

Sud je zaključio da, u slučaju prodaje vozila koja je njihov proizvođač opremio uređajem za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova, **šteta koju pretrpi konačni stjecatelj nije ni neizravna ni čisto imovinska**, a nastala je u trenutku kad je takvo vozilo stečeno od treće osobe.

Usto, Sud je istaknuo da proizvođač automobila sa sjedištem u drugoj državi članici, koji poduzima nezakonite manipulacije na vozilima koja se prodaju u drugim državama članicama može razumno očekivati da će biti tužen pred sudovima tih država.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293